

Mediatiedote 28.3.2023. Julkaisuvapaa.

Suomalaisen elokuvan festivaali 13.–16.4.2023 juhlii naisohjaajia

Turussa vuodesta 1992 lähtien pidetty, järjestyksessään 32. Suomalaisen elokuvan festivaali juhlistaa tänä vuonna suomalaisen elokuvan naisia esittelemällä uudempia ja vanhempia naisten ohjaamia elokuvia lyhytfilmeistä dokumentteihin ja pitkiin näytelmäelokuviin.

Keskustelu naisten tekemistä elokuvista on noussut vahvasti esiin 2010- ja 2020-luvuilla. Aiemmin naiset olivat harvinaisia pitkän elokuvan ohjaajina, mutta tämän vuosituhannen puolella naiset ovat alkaneet näkyä kotimaisen elokuvan kentällä – erityisesti ohjaajina ja käsikirjoittajina – yhä useammin.

Tasa-arvo on kuitenkin vielä saavuttamatta. Aalto-yliopiston Elokuvataiteen ja lavastustaiteen laitoksen professorin Raija Talvion johtaman työryhmän kolme vuotta sitten toteuttamassa kyselytutkimuksessa selvisi, että rahoituksesta neuvoteltaessa esiin nousee jatkuvasti sukupuoleen ja ikään perustuvia negatiivisia asenteita.

Festivaalin tämän vuoden ohjelmistossa on pyritty kattavuuteen, ja elokuvia esitetään 1930-luvulta alkaen. Mukana monenlaisia elokuvan muotoja ja tyyllilajeja, vaikka nelipäiväinen ja yhtä esityssalia käyttävä tapahtuma joutuukin käytännössä karsimaan ohjelmastaan monia teoksia.

Omia ohjaajasarjojaan nähdään turkulaissyntyiseltä Pia Andellilta, Eija-Elina Bergholmilta, Saara Cantellilta, Kanerva Cederströmiltä, Alli Haapasalolta, Tuija-Maija Niskaselta ja Virpi Suutarilta. Haapasalolta nähdään juuri neljä Jussi-palkintoa voittanut *Tytöt tytöt tytöt* (2022).

Festivaalivieraiksi saapuvat ohjaajat Andell, Cantell, Cederström ja Suutari. Heistä Andell, Cederström ja Suutari osallistuvat myös naisia kotimaisessa elokuvassa käsittelevään paneelikeskusteluun perjantaina klo 12. Keskustelun vetää professori Ilona Hongisto Trondheimin yliopistosta.

SEF tarjoaa omissa koostenäytöksissään useita lyhytelokuvia. Ensimmäisessä esittäytyvät dokumentintekijät aina 1930-luvulta lähtien, toisessa 1960-luvulla toimineet lyhyiden fiktioiden tekijät. Jälkimmäisessä näytöksessä on mukana hienoja harvinaisuuksia kuten Marjatta Muurimaan *Granaattiomena* (1968), jota ei ole nähty ensiesityksen jälkeen lainkaan.

Marja Pensalan hillittömiä feministisiä satiireja esitetään omassa koosteessaan. Kaisa Rastimon Taideteollisen korkeakoulun lopputyö *Lauran huone* (1988) ja Pamela Tolan ja Pihla Viitalan elokuva *Elma & Liisa* (2011) tuovat mukaan vihaistakin naisenergiaa. Turkulaisen kuvataiteilijan Minna Havukaisen aistikas videoteos *Puutarha* (2021) on intiimi ja stereotyyppioita tuulettava dokumentti kinky-kulttuurista.

Tove Jansson on jälleen erityisen ajankohtainen tuoreiden elokuvauutisten ansiosta: ensi kesänä *Kesäkirja*-romaanista (1972) kuvataan Suomessa englanninkielinen filmatisointi. Festivaalilla nähdäänkin kaksi näytöstä Tove Janssonin teoksiin kytkeytyviä elokuvia.

Ensimmäisessä Tove-teemanäytöksessä esitetään Ritva Nuutisen tulkinta Janssonin romaanista *Kunniallinen petkuttaja* (1985). Toisessa nähdään Janssoniin liittyviä lyhytelokuvia. Varsinainen harvinaisuus on Kanerva Cederströmin *Nukkekaappi* (1985), jota ei ole näytetty kertaakaan ensiesityksen jälkeen. Saara Cantellin *Suuri matka* (2005) sopii samaan yhteyteen Janssonin novellin herkkänä sovituksena, ja teemaa täydentää Cederströmin mainio dokumentti *Matkalla Toven kanssa* (1993).

Naishistorian kannalta erityisen kiinnostava on Tuija-Maija Niskasen *Jäähyväiset* (1982). Elokuva on saanut innoituksensa teatterinjohtaja Vivica Bandlerin elämästä, ja se tarjoaa virkistävän tulkinnan Bandlerin ja Tove Janssonin romanssista. Ensi-illan aikaan elokuvan lesboteema jäi vielä vähälle huomiolle, mutta sittemmin *Jäähyväiset* on osoittautunut vhs-kasetteina kädestä käteen kiertäneeksi kulttielokuvaksi ja kansainväliseksi kestoosuosikiksi homo- ja lesboelokuvafestivaaleilla.

•••

Suomalaisen elokuvan festivaalin järjestää Varsinais-Suomen elokuvakeskus yhteistyössä Kansallisen audiovisuaalisen instituutin (KAVI) kanssa.

Festivaaliteattereina toimivat torstaina 13.4. Kino Diana (Humalistonkatu 3) ja perjantaista sunnuntaihin 14.4.–16.4. Logomon Kino-sali (Junakatu 9).

Festivaalikorttia ja näytöslippuja myydään festivaalin aikana Kino Dianan ja Logomon Kinon lipunmyyntipisteissä. Näytöslippuja voi ostaa verkossa ennakkoon ja festivaalin aikana myös Ticted-palvelussa: <https://www.ticted.com/fi/events/5519>

•••

LISÄTIETOJA JA HAASTATTELUPYYNNÖT

Festivaalijohtaja Juri Nummelin
040 554 1630
juri.nummelin@gmail.com

LISÄTIETOJA

Varsinais-Suomen elokuvakeskus
050 381 8833
info@vselokuvakeskus.net

www.suomalaiselokuvanfestivaali.fi
www.facebook.com/SuomalaisenElokuvanFestivaali
<https://www.instagram.com/suomalaiselokuvanfestivaali/>

•••

Festivaaliohjelma kokonaisuudessaan tiedotteen kolmannella sivulla. Oikeus ohjelmanmuutoksiin pidätetään.

Suomalaisen elokuvan festivaali 2023

OIKEUS
OHJELMANMUUTOKSIIN
PIDÄTÄÄN

- Perusnäytösliput 7 €. Mahdolliset poikkeushinnat mainittu kunkin elokuvan kohdalla.
- Sarjakortti 25 €. Oikeuttaa kaikkiin näytöksiin, mikäli paikkoja riittää.

TORSTAI 13.4. Kino Diana

16.00 PIA ANDELLIN LYHYTELOKUVIA

Näytöksen kesto yhteensä n. 102 min. Vieraa ohjaaja.

- Havahtuminen – Otto Mäkilän uneksittu ja ajateltu maailma, 2011, 46 min.
- Göringin sauva, 2010, 38 min.
- Reconstruction / Rekonstruktio, 2021, 18 min.

18.00 SYSPRINSSI

O: Alli Haapasalo, 2016, 94 min.

20.00 TYTÖT TYTÖT TYTÖT

O: Alli Haapasalo, 2022, 101 min.

22.00 MARJA PENSALAN LYHYTELOKUVIA

Näytöksen kesto yhteensä n. 54 min. – Huom! Liput 5 €.

- Elsa, 1981, 5 min.
- Hyvä elämä, 1984, 15 min.
- Nyrkin ja hellan välissä, 1997, 34 min.

PERJANTAI 14.4. Logomo, Kino-sali

10.00 SUOMALAISTEN NAISOHJAAJIEN DOKUMENTTIELOKUVIA

Näytöksen kesto yhteensä n. 108 min. Vieraina ohjaajia.

- Eva-Lisa Viljanen: Urheilijamme Brasiiliassa, 1934, 7 min.
- Brita Wrede: Vägarna kring Rovaniemi, 1952, 15 min. Ruotsiksi, ei tekstejä.
- Pirjo Honkasalo ja Pekka Lehto: Vaaran merkki, 1978, 20 min.
- Kanerva Cederström: Kaksi enoa, 1991, 46 min.
- Pia Andell: Pieni elokuva sisaruussuhteista, 2001, 20 min.

12.00 SEMINAARI: NAISSET SUOMALAISESSA ELOKUVASSA

Puhujina Pia Andell, Kanerva Cederström ja Virpi Suutari. Kesto 90 min.

14.30 TRANS-SIBERIA – MERKINTÖJÄ VANKILEIRILTÄ

O: Kanerva Cederström, 1999, 58 min. – Huom! Liput 5 €. Vieraa ohjaaja.

16.00 LENIN-SETÄ ASUU VENÄJÄLLÄ

O: Kanerva Cederström ja Riikka Tanner, 1988, 57 min. Vieraa ohjaaja.

LAILA

O: Kanerva Cederström ja Riikka Tanner, 1989, 42 min. Vieraa ohjaaja.

18.00 JOUTILAAT

O: Susanna Helke ja Virpi Suutari, 2001, 82 min. Vieraa ohjaaja.

ELEGANSSI

O: Virpi Suutari, 2015, 26 min. Vieraa ohjaaja.

20.00 AALTO

O: Virpi Suutari, 2020, 103 min. Vieraa ohjaaja.

22.00 LAURAN HUONE

O: Kaisa Rastimo, 1988, 48 min.

ELMA & LIISA

O: Pamela Tola ja Pihla Viitala, 2011, 40 min.

LAUANTAI 15.4. Logomo, Kino-sali

11.30 TOVE JANSSON -TEEMANÄYTÖS 1

• Ritva Nuutinen: Kunniallinen petkuttaja, 1985, 87 min.

13.30 TOVE JANSSON -TEEMANÄYTÖS 2

Näytöksen kesto yhteensä n. 131 min.

- Kanerva Cederström: Nukkekaappi, 1985, 45 min.
- Kanerva Cederström: Matkalla Toven kanssa, 1993, 57 min.
- Saara Cantelli: Den Stora resan / Suuri matka, 2005, 29 min.

16.00 MARJA PIENI!

O: Eija-Elina Bergholm, 1972, 81 min.

18.00 ANGELAN SOTA

O: Eija-Elina Bergholm, 1984, 97 min.

20.00 AVSKEDET / JÄÄHYVÄISET

O: Tuuja-Maija Niskanen, 1982, 90 min.

22.00 PUUTARHA

O: Minna Havukainen, 2021, 55 min. + Alkukuva! – Huom! Liput 5 €.

SUNNUNTAI 16.4. Logomo, Kino-sali

12.00 1960-LUVUN EDELLÄKÄVIJÄT

Näytöksen kesto yhteensä n. 82 min.

- Veronica Leo: Näkymätön käsi, 1962, 38 min.
- Leena Salokangas-Saraste: Toivo, rakkaus, 1965, 21 min.
- Marjatta Muurimaa: Granaattiomena, 1967, 16 min.
- Eila Kaarresalo-Kasari: Ampumarata, 1969, 7 min.

14.00 SUURI ILLUSIONI

O: Tuuja-Maija Niskanen, 1985, 95 min.

16.00 KOHTAAMISIA

O: Saara Cantelli, 2010, 85 min. Vieraa ohjaaja.

18.00 TÄHTITÄIVAS TALON YLLÄ

O: Saara Cantelli, 2012, 105 min. Vieraa ohjaaja.